

Datum van inontvangstneming : 31/07/2014

Zaak C-312/14**Verzoek om een prejudiciële beslissing****Datum van indiening:**

1 juli 2014

Verwijzende rechter:

Ráckevei Járásbíróság (Hongarije)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

27 mei 2014

Verzoekende partij:

Banif Plus Bank Zrt.

Verwerende partijen:

Márton Lantos

Mártonné Lantos

(omissis)

In de op verzoek van Banif Plus Bank Zrt. (omissis), verzoekster, tegen Márton Lantos, eerste verwerende partij, en Mártonné Lantos, tweede verwerende partij (omissis) ingeleide procedure inzake de terugbetaling van een leningsschuld, gaf de Ráckevei Járásbíróság (kantonrechtbank te Ráckeve) de volgende

AANVULLENDE BESCHIKKING

(omissis) [procedurele aspecten]

I. De Ráckevei Járásbíróság verzoekt het Hof van Justitie van de Europese Unie om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

- 1) Moeten artikel 4, lid 1, punten 2 (beleggingsdiensten en -activiteiten) en 17 (financieel instrument), van en bijlage I, deel C, punt 4 (valutatermijntransactie, afgeleide instrumenten), bij [richtlijn 2004/39/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende

markten voor financiële instrumenten, tot wijziging van de richtlijnen 85/611/EEG en 93/6/EEG van de Raad en van richtlijn 2000/12/EG van het Europees Parlement en de Raad en houdende intrekking van richtlijn 93/22/EEG van de Raad], aldus worden uitgelegd dat het aanbod aan de cliënt van een (wisselkoers)transactie die, in de juridische vorm van een lening in vreemde valuta, bestaat in een contante koop/verkoop op het tijdstip van de betaling en een koop/verkoop op termijn op het tijdstip van de terugbetaling door middel van de omzetting in forint van een geregistreerd bedrag in vreemde valuta, waardoor de lening van de cliënt wordt blootgesteld aan de gevolgen en de risico's (wisselkoersrisico) van de kapitaalmarkt, een financieel instrument in de zin van die bepalingen vormt?

- 2) Moeten artikel 4, lid 1, punt 6 (handelen voor eigen rekening), van en bijlage I, deel A, punt 3 (handelen voor eigen rekening), bij richtlijn 2004/39 aldus worden uitgelegd dat een tradingactiviteit voor eigen rekening met betrekking tot het in de eerste vraag beschreven financieel instrument een beleggingsdienst- of activiteit vormt?
- 3) Moet de financiële instelling de geschiktheid nagaan zoals opgelegd in artikel 19, leden 4 en 5, van de richtlijn, rekening houdend met het feit dat de valutatermijntransactie – die een beleggingsdienst in verband met afgeleide financiële instrumenten vormt – is aangeboden als onderdeel van een ander financieel product (te weten een lening) en dat het afgeleide instrument op zich een complex financieel instrument vormt? Moet artikel 19, lid 9, van de richtlijn buiten toepassing worden gelaten op grond dat, aangezien de door de cliënt aangegane risico's in verband met de lening en het financieel instrument wezenlijk verschillen, het onontbeerlijk is de geschiktheid te beoordelen voor zover de transactie een afgeleid instrument bevat?
- 4) Leidt de omzeiling van artikel 19, leden 4 en 5, van de richtlijn tot de nietigverklaring van de tussen de bank en de cliënt gesloten lening?

II. Voorwerp van het geschil en feitelijke achtergrond van de prejudiciële vragen

Op 11 juni 2008 heeft de financiële instelling Banif Plus Bank Zrt. (hierna: „bank”), verzoekster, op basis van § 523 van Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. (Ptk.) törvény (wet IV van 1959 inzake het burgerlijk wetboek van de Republiek Hongarije; hierna: „burgerlijk wetboek”) met de eerste verwerende partij, een cliënt van Hongaarse nationaliteit, een lening in vreemde valuta gesloten. Het doel van de leningsovereenkomst was de voorwaarden van de lening (verrichten van een dienst) en de terugbetalingstermijnen (tegenprestatie) vast te stellen. Onder de clausules van de

leningsovereenkomst bevonden zich de fundamentele contractuele bepalingen inzake de (geregistreerde) fictieve geldstroom in vreemde valuta en de reële geldstroom in forint.

Bij de toekenning van de lening heeft de bank de tegenwaarde in vreemde valuta van het door haar in forint te betalen bedrag berekend tegen de op een eerder vastgestelde datum geldende wisselkoers overeenkomstig § 231 van het burgerlijk wetboek. [Nadien] heeft de bank van de cliënt die te zijnen laste geregistreerde vreemde valuta gekocht tegen de effectieve wisselkoers voor de aankoop van vreemde valuta die gold op het tijdstip van de betaling (transactie tegen de huidige wisselkoers), en heeft zij hem de tegenwaarde ervan in forint betaald. [Later] heeft de bank de geregistreerde vreemde valuta aan de cliënt verkocht in ruil voor forinten tegen de effectieve wisselkoers voor de verkoop van vreemde valuta die gold op het tijdstip van de terugbetaling van de lening (transactie tegen de op het tijdstip van de terugbetaling geldende toekomstige wisselkoers), zodat de cliënt zijn in vreemde valuta geregistreerde terugbetalingsverplichting kon nakomen in vreemde valuta.

III. Inhoud van de Hongaarse bepalingen en nationale rechtspraak

Bij befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (wet CXXXVIII van 2007 inzake beleggingsondernemingen en handelaren op de goederenbeurs, alsook regels betreffende de activiteiten die zij mogen verrichten; hierna: „wet CXXXVIII”), die op 1 december 2007 in werking is getreden, is richtlijn 2004/39 in Hongaars recht omgezet. § 183, lid 1, sub a, van die wet bevat een bepaling tot harmonisatie van de wetgeving. In de definities van de artikelen 4, lid 2, punten 6, 8, 9, 11, 50, 60 en 65, 5, lid 1, sub b, c en e, en 6, sub d, van die wet wordt een omschrijving gegeven van de beleggingsactiviteit bestaande in valutatermijntransacties op een parallelmarkt.

Overeenkomstig § 2, lid 1, punt 35, van decreet 244/2000 van 24 december 2000 moeten future- en optietransacties op een parallelmarkt en swap- en hedgetransacties voor de toepassing van dat decreet worden verstaan in de zin van de definities van de boekhoudvoorschriften. Ingevolge § 6, lid 2, moet de instelling haar boekhoudkundige posten die het gevolg zijn van futuretransacties op een parallelmarkt, overeenkomstig haar door de toezichthoudende autoriteit goedgekeurd reglement van orde beoordelen. Volgens § 6, lid 3, moet de instelling futuretransacties op de beurs en futuretransacties op een parallelmarkt samen met het instrument waarop zij zijn gebaseerd en met de door de transactie gegenereerde fictieve of reële geldstromen (hierna: „fictieve geldstroom”, „fictieve kredietverlening” of „fictief aangaan van een lening”) behandelen. Volgens § 6, lid 4, is de waarde van de fictieve geldstroom gelijk aan de actuele waarde van de toekomstige geldstroom. Overeenkomstig § 17, lid 1, wordt een valutatermijntransactie aangemerkt als een fictief aangaan van een lening in de

valuta die de instelling op termijn heeft verkocht (dat wil zeggen op het tijdstip van de terugbetaling) en als een fictieve kredietverlening in de valuta die zij op termijn heeft gekocht (dat wil zeggen op het tijdstip van de betaling).

In de definities van § 3, lid 8, punten 3, 5 en 7, en lid 9, delen I, sub a, en II, en § 59/D, lid 1, van wet C van 2000 wordt een omschrijving gegeven van valutatermijntransacties op een parallelmarkt.

De Kúria, als hooggerechtshof van Hongarije, stelde bij arrest 6/2013 PJE, gewezen met het oog op uniforme uitlegging op civielrechtelijk gebied, vast hoe leningen in vreemde valuta in de nationale rechtspraak in de toekomst juridisch moeten worden uitgelegd. Op basis van § 231 van het burgerlijk wetboek heeft de Kúria leningen in vreemde valuta gekwalificeerd als leningen van vreemde valuta. De Kúria wees erop dat door die leningen van vreemde valuta een schuld in vreemde valuta bestaat, maar dat, anders dan bij de echte lening van vreemde valuta (die voorzien is van een clause inzake effectieve uitvoering in vreemde valuta – „effektivitási kikötés”), bij de lening in vreemde valuta een vreemde valuta wordt vastgesteld als munt waarin de betalingsverplichtingen moeten worden nagekomen, maar de munt waarin de betalingsverplichtingen werkelijk worden nagekomen, de forint is. Derhalve heeft de Kúria die transactie aldus uitgelegd dat de in vreemde valuta geregistreerde geldstroom fictief is en de geldstroom in forint reëel is.

IV. Redenen voor het verzoek om uitlegging van de richtlijn. Verband tussen nationale bepalingen en bepalingen van het Unierecht

Aangezien de lening in vreemde valuta, die het voorwerp van het hoofdgeding vormt, een aspect betreffende de geldmarkt (bestaande in de lening) en eventueel een aspect betreffende de kapitaalmarkt (bestaande in de wisselkoerstransacties) bevat, bestaat er twijfel over de uitlegging van de begrippen financieel instrument en beleggingsactiviteit door middel van een financieel instrument.

Volgens verzoeksters afwijkende mening ziet richtlijn 2004/39, om uitlegging waarvan wordt verzocht door verweerders' wettelijke vertegenwoordiger, niet op leningen in vreemde valuta. Aangezien de verzoekende vennootschap naar eigen zeggen noch een beleggingsdienst, noch een nevendienst van beleggingsdiensten, noch een dienst met betrekking tot de goederenbeurs verricht, maar stelt aan de eerste verwerende partij een consumentenkrediet te hebben verstrekt in het kader van haar activiteit, die bestaat in het verstrekken van kredieten en geldleningen en die uitvoerig is geregeld in hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (wet CCXXXVII van 2013 inzake kredietinstellingen en financiële ondernemingen), is bovendien noch wet CXXXVIII noch richtlijn 2004/39 van toepassing bij de beoordeling van de geldigheid van het consumentenkrediet dat het voorwerp van de onderhavige procedure vormt.

Volgens verweerders blijkt het verband tussen de nationale bepalingen en de bepalingen van het Unierecht uit het feit dat, wat het eventuele aspect van de lening betreffende de kapitaalmarkt betreft, voornoemde wet CXXXVIII moet worden uitgelegd in overeenstemming met de strekking en het doel van richtlijn 2004/39. Daarvoor moet de richtlijn worden uitgelegd, vooral omdat in arrest 6/2013 van de Kúria, gewezen met het oog op uniforme uitlegging op civielrechtelijk gebied, erop wordt gewezen dat het burgerlijk wetboek (met name § 231 ervan), dat niet is beïnvloed door de omzetting [van richtlijn 2004/39], de grondslag vormt voor het eventuele aspect van de lening in vreemde valuta betreffende de kapitaalmarkt, wat kan leiden tot een verschillende uitlegging van de inhoud van de communautaire regeling en van de nationale regeling. Volgens de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie inzake uitlegging mag de verwijzende rechter echter niet tot een uitlegging komen die leidt tot verschillen tussen de inhoud van de communautaire regeling en van de nationale regeling.

(omissis) [verwijzing naar een niet-vertaalde bijlage]

Ráckeve, 27 mei 2014

(omissis) [ondertekening]